

ROUVA ROHTO ON YLLÄTTÄNYT PAHISPÖPÖT KIUANTEOSSA

Kuva: Hannu Kontinen

Fimean lääkekasvatussivusto AUTTAA OPETTAMAAN LÄÄKKEIDEN OIKEAA KÄYTTÖÄ

Fimea avaa tammikuun 2013 alussa peruskoulujen opettajille suunnatun lääkekasvatussivuston, jonka tavoitteena on auttaa opettajia lääkkeiden oikean käytön perusasioiden opettamisessa.

Fimean tulevilla lääkekasvatussivustolla on runsaasti perustietoa lääkkeiden oikeasta käytöstä, lasten yleisimmistä sairauksista ja niiden hoidosta sekä valmiita opiskelukokonaisuuksia ja tehtäviä eri-ikäisille lapsille. Helmikuussa 2012 julkaistussa kansallisessa lääkeinformaatiostategiassa koulujen lääkekasvatus nähdään yhtenä keinona edistää väestön terveydenlukupäätöksiä.

Lääkekasvatus sisältyy peruskoulujen opetussuunnitelmissa ympäristö- ja luonnontiedon sekä terveystiedon oppiaineisiin. Sen tavoitteena on opettaa lapsia järkeviksi lääkkeiden käyttäjiksi, jotka osaavat muun muassa keskustella lääkkeisiin liittyvistä asioista lääkärin vastaanotolla ja apteekissa sekä hakea tarvittaessa tietoa lääkkeistä ja arvioida löytämänsä tiedon luotettavuutta. On tärkeää, että lapsi oppii lääkkeiden käytön perussäännöt ennen kuin saa vastuun omista lääkkeistään.

Opiskelukokonaisuudet lääkekasvatuksen tukena

Lääkekasvatussivuston tarjoamien tehtävien avulla lapset ja nuoret oppivat myös lääkkeiden käytön tarkoituksenmukaisuutta. Vaikka tehokkaiden ja turvallisten lääkkeiden ansiosta kenenkään ei tarvitse kärsiä turhaan ikävistä oireista, ei tavoitteena kuitenkaan ole yllyttää lapsia käyttämään lääkkeitä aivan jokaiseen pieneen vaivaan. Sivulla korostetaan myös kotikonstien merkitystä oireiden hoidossa silloin, kun se on lääkkeiden käyttöä järkevämpää.

Lääkekasvatussivuston sisältöjen myötä lasta tai nuorta opetetaan olemaan aktiivinen oman lääkehoidonsa suhteen ja kysymään hoitavalta taholta lisätietoja sekä tuntemaan omat sairautensa ja allergiansa, jotka voivat vaikuttaa lääkkeiden käyttöön. Opiskelukokonaisuuksien avulla lapsi tai nuori oppii myös muun muas-

LUE LISÄÄ:

Lääketietoa väestölle Fimean verkkosivuilla:
www.fimea.fi

Fimean lääkekasvatussivusto (avataan 9.1.2013):
www.laakekasvatus.fi

MUMMIN PARAS RESEPTI PIKKU- VAIVOIHIN

Kuva: Hannu Konttinen

sa selvittämään ennen lääkkeen käytön aloittamista, mikä on tarkoituksenmukaisin hoitokeino hänen vaivaansa, miten määrätty lääke tulee ottaa sekä miten lääkepakauksen merkintöjä luetaan. Uusia opiskelukokonaisuuksia päivitetään sivuille tarpeen tullen myös sivuston julkaisemisen jälkeen.

Terveystieteen ammattilainen lääkekasvattajana

Terveystieteen ammattilainen voi edistää lasten ja nuorten lääkekasvatusta ottamalla vastaanotollaan lapsen tai nuoren aktiivisesti mukaan keskusteluun aina, kun on kyse lapsen lääkkeestä tai lääkityksestä. Keskustelussa kannattaa kuitenkin huomioida lapsen ikä ja kehitystaso.

Vanhempia voi kannustaa keskustelemaan lapsensa kanssa lääkkeiden käytöstä kotona, esimerkiksi tutkimaan yhdessä pakkausohjetta ja antamaan lapselle vähitellen vastuuta oman lääkkeensä käytöstä. Lääkekasvatussivuilta löytyy myös lasten vanhemmille hyödyllistä tietoa lääkkeiden oikeasta käytöstä sekä lapsilla tyypillisesti esiintyvistä sairauksista ja niiden hoidosta.

Luvassa sisältöä myös suoraan oppilaille

Fimean lääkekasvatussivusto julkaistaan kahdessa vaiheessa. Vuoden 2013 tammikuussa käyttöön tulevat opettajille suunnatut sisällöt, jotka on lajiteltu ikäryhmittäin 1.–2.-luokkalaisille, 3.–6.-luokkalaisille ja 7.–9.-luokkalaisille. Tulevaisuudessa sivustolle on suunnitteilla myös suoraan

oppilaille tarkoitettua sisältöä, kuten lääkekasvatusta tukevia pelejä ja videoita.

Sivuston kuvitus ja ulkoasu on suunniteltu jo nyt myös oppilaiden silmää miellyttäväksi, ja kuvituksessa on huomioitu eri ikäryhmät. Sivuston ulkoasu on suunniteltu yhteistyössä SEK Promoten kanssa, ja kuvittajana toimii Hannu Konttinen.

Pohja tuleville lääkekasvatussivuille luotiin Itä-Suomen yliopiston farmasian laitoksella vuonna 2002. Sivujen luomisen ja kehittämisen taustalla oli laaja tutkimus, jossa muun muassa haastateltiin lapsia ja toteutettiin opettajille kysely, ja näiden tulosten pohjalta laadittiin verkkosivusto avuksi koulujen lääkekasvatukseen. Vuonna 2012 sivuston sisältö on siirretty Fimean omistukseen ja sen pohjalta on alettu kehittää tulevaa sivustoa. Yhteistyö Itä-Suomen yliopiston kanssa jatkuu edelleen. ■

Kirjallisuutta

Fimea kehittää, arvioi ja informoi -julkaisusarja 1/2012. Tiedolla järkevään lääkkeiden käyttöön. Lääkeinformaatio toiminnan nykytila ja strategia vuoteen 2020. Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimea 2012.

Hämeen-Anttila K. Lääkekasvatus terveystiedossa – Huomio väärinkäytöstä lääkkeiden oikeaan käyttöön. Kirjassa: Kannas L, Tyrväinen H. (toim.) Virikkeitä terveystiedon opetukseen. Jyväskylän yliopiston terveyden edistämisen tutkimuskeskus 2005.

Hämeen-Anttila K, ym. Developing a medicine education program in Finland: Lessons learned. Health Policy 2006; 78: 272–83.